

Evaluatie Lekker Leven doe je samen!

2019-02-05

Aanleiding

In november 2014 is het toenmalige AB van GGD Hollands Noorden akkoord gegaan met de uitgangspunten van 'Lekker Leven doe je samen!' (zie bijlag1: Rompdokument 'Lekker Leven doe je samen!').

Samenvattende kernpunten waren:

- Aansluiten bij landelijke thema's welke ook voor NHN van belang zijn.
- Verbinden van gemeenschappelijke doelen, met name op het gebied van preventie, op het vlak van de publieke gezondheid en innovatieve informatietechnologie. Uitgangspunten voor de inwoners daarbij zijn fun (veranderen omdat je het zelf wilt) en samen (gemeenten, inwoners, wijken, buurten).
- Vergroten van de mogelijkheden voor subsidie, door vergroting van de regio waarvoor een subsidie wordt aangevraagd.
- Fungeren als kennisnetwerk en daarbij als gemeenten en ketenpartners van elkaar leren.

Op basis van dit akkoord heeft de directeur van de GGD in het voorjaar van 2015 aan de afdeling (Strategisch) Beleid gevraagd om dit vorm te geven en hiervoor een periode van minimaal 5 jaar uit te trekken, dit omdat ervaringen uit het verleden hadden geleerd dat zonder een verbinder een dergelijke samenwerkingsvorm niet echt van de grond komt.

Nu, na 4 jaar, lijkt het een goed moment voor een evaluatie, zodat er keuzes gemaakt kunnen worden over de voortgang van 'Lekker Leven doe je samen!', of en zo ja hoe dit initiatief voortgang kan vinden.

Samenwerking

Er is een stuurgroep gevormd bestaande uit 3 wethouders uit de sub regio's, aangevuld met de directeur GGD. In 2017 heeft het Preventie Platform NHN, welke getrokken werd door ZONH, zich aangesloten bij Lekker Leven, zowel door deelname in de werkgroep als deelname in de stuurgroep.

Daarnaast is er een werkgroep gevormd, met deelnemers van de gemeenten per sub regio, en een financieel adviseur van de regio Alkmaar. De benodigde communicatieadviseurs zijn aanvankelijk mede door een gemeente geleverd, maar dit bleek al snel niet meer haalbaar. Ook de leden van de werkgroep, welke de informatie vanuit alle gemeenten in hun regio op zouden moeten halen, kampten met onduidelijkheid en tijdgebrek.

In januari 2017 is de werkgroep uitgebreid met een vertegenwoordiger van InHolland.

Bij het voorstel voor 'Lekker Leven doe je samen!' was en is geen financiële paragraaf opgenomen. De GGD heeft aangegeven de extra inzet en middelen voorlopig uit het eigen budget te financieren. Ook de overige personele inzet is uit de diverse 'eigen organisaties' gekomen.

Dit heeft gemaakt dat het model waaruit Lekker Leven vormgegeven moest worden, een kraptemodel is geworden en gebleven.

Conclusie Samenwerking:

De samenwerking loopt goed en constructief. Maar door gebrek aan middelen en prioriteitenstelling, is het moeilijk om het een actieve beweging te laten worden en de regio Noord-Holland Noord als geheel te inspireren tot verdere samenwerking en vernieuwing.

Aanbevelingen Samenwerking:

- Om Lekker Leven echt een actieve en inspirerende beweging te laten worden, stellen de gemeenten gezamenlijk per subregio een ambtenaar aan die namens de subregio met mandaat kan adviseren, informatie en ontwikkelingen kan communiceren en actief de input van wensen en ideeën op kan halen. Geschatte tijdsinvestering: 10–20 uur/maand.
- Daarnaast stellen de samenwerkende sub regionale gemeenten menskracht en middelen ter beschikking, om vanuit de doelstellingen van Lekker Leven activiteiten voor Noord–Holland Noord te ontplooiën, zoals bijvoorbeeld masterclasses of overstijgende subsidie aan vragen. Geschatte tijdsinvestering: 40 uur per activiteit.
- Met hetzelfde doel stellen de deelnemende organisaties een medewerker aan die namens de organisatie (of samenwerkende organisaties) met mandaat kan adviseren, informatie kan verspreiden en input van wensen en ideeën op kan halen. Geschatte tijdsinvestering: 10–20 uur/maand.
- Daarnaast stellen de samenwerkende organisaties menskracht en middelen ter beschikking, om vanuit de doelstellingen van Lekker Leven activiteiten voor Noord–Holland Noord te ontplooiën, zoals bijvoorbeeld masterclasses of overstijgende subsidie aan vragen. Geschatte tijdsinvestering: 40 uur per activiteit.

Innovatie en subsidie

Vanuit Lekker Leven zijn in 2015 en 2016 acties ondernomen om Europese subsidies te verkrijgen, met name op het gebied van domotica. Ook internationaal heeft Lekker Leven haar zichtbaarheid getoond en dit is door ZonMw als zeer waardevol ervaren. Echter het heeft (nog) niet geleid tot het daadwerkelijk verkrijgen van een subsidie.

In 2018 is er gekeken naar de mogelijkheid voor een call in het kader van de Omgevingswet. Lekker Leven heeft een actieve rol gespeeld in het oppakken, maar heeft niet zelf actief het voortouw genomen.

Landelijk is er een breed gedragen subsidieverzoek ingediend bij ZonMw in het kader van het programma Zwangerschap en Geboorte.

Veelal worden er innovaties met bijbehorende financiering aangevraagd op basis van openstaande calls. Om meer successen te kunnen krijgen zou het wenselijk zijn als er binnen Noord–Holland Noord een soort prioriteiten agenda wordt vastgesteld (met doelen) zodat een subsidie–call gericht ingevuld kan worden; proactief in plaats van reactief.

Conclusie Innovatie en subsidie:

Lekker Leven heeft op diverse gebieden een rol gespeeld bij subsidieverzoeken en vanuit ZonMw is nadrukkelijk aangegeven, dat een dergelijke grootschalige samenwerking, juist met plattelandsgebieden zeer wenselijk is. Dat dit nog niet tot succes heeft geleid is niet verwonderlijk aangezien gemiddeld < 10 % van de aanvragen daadwerkelijk gehonoreerd wordt. Subsidie aanvragen vraagt specifieke kennis, zowel van het aanvragen als van het netwerk. Hierin kan het inspiratienetwerk Lekker Leven een grotere rol spelen, juist door de ervaring en kennisverdieping in de subsidiewereld.

Aanbeveling Innovatie en subsidie:

- Een actievere houding en rol van gemeenten en betrokken partners om op basis van de situatie in NHN inzicht te hebben in wat er in breder verband nagestreefd dient te worden en wat de prioriteiten zijn. Bij een call kan dan gezamenlijk gekeken worden wie dit kan gaan trekken. Lekker Leven kan, ook op basis van ervaringen, een verbindende en inspirerende rol spelen.

Kennis ontwikkelen en kennis delen

Op het gebied van kennis ontwikkelen en kennis delen heeft Lekker Leven een actieve rol gespeeld, met het jaarlijks organiseren van wetenschappelijk onderbouwde Masterclasses en met

Inspiratiebijeenkomsten waar de lokale werkwijze rond een thema gedeeld wordt. Voor een overzicht: zie bijlage 3.

De thema's worden in een jaarwerkplan door de werkgroep benoemd en door de stuurgroep vastgesteld.

Een knelpunt hierbij is dat de organisatie en de benodigde middelen voor deze bijeenkomsten volledig vanuit de GGD worden geboden. Naast de belasting die dit met zich meebrengt, maakt dit ook dat andere partijen zich minder verantwoordelijk voelen (zie ook de conclusie bij de samenwerking) en het niet echt actief verder uitgedragen wordt.

Conclusie Kennis Ontwikkelen en kennis delen

Wetenschappelijke kennis en praktische lokale kennis worden goed voor het voetlicht gebracht, maar het wordt nog te weinig gedragen vanuit de gedachte van 'Lekker leven doe je samen!'.

Aanbevelingen Kennis Ontwikkelen en Kennis delen:

- Inhoudelijk doorgaan op de ingeslagen weg van NHN-brede kennis bijeenkomsten (ontwikkelen en delen).
- Inhoudelijk jaarlijks thema's vaststellen op basis van de opgehaalde wensen uit het veld.
- Organisatieverantwoordelijkheid bij de werkgroep leden; bij het vaststellen van de thema's en direct vaststellen wie de trekker is. N.B. Er kan dan uiteraard gebruik gemaakt worden van de opgedane kennis, de draaiboeken en de faciliteiten.
- Financieel: per bijeenkomst ongeveer € 1000,- materiële kosten (Cursusbureau GGD, catering, vergoeding sprekers), voorbereidingstijd ongeveer 40-60 uur per activiteit.

Informatievoorziening

Lekker Leven heeft een eigen website ontwikkeld. De mate waarin hier gebruik van gemaakt wordt is niet bekend. Daarnaast wordt er ongeveer 4x per jaar een digitaal Infobulletin verspreid.

Aanbevelingen Informatievoorziening

- Onderzoek onder degenen die het Infobulletin ontvangen naar de mate van lezen en de meerwaarde. Geschatte kosten: € 500,-.
- Onderzoek naar het gebruik en de meerwaarde van de website: Geschatte kosten: € 500,-.
- Inzetten van een gemeentelijke communicatieadviseur (namens de hele regio NHN) voor de informatievoorziening. Geschatte tijdsinvestering: 2 maal 8 uur/maand.

Eindconclusie

'Lekker Leven doe je samen!' heeft een meerwaarde, maar om dit echt tot een inspiratienetwerk uit te laten groeien is een investering van alle gemeenten en betrokken organisaties nodig:

- Door de opdracht met bijhorende financiering te geven, zowel vanuit de gemeenten als vanuit de deelnemende organisaties.
- Door de benodigde personele inzet en betrokkenheid van de subregio's en deelnemende organisaties voor de komende 5 jaar te garanderen.
- Door 'Lekker Leven doe je samen!' te promoten.

Bijlagen

1. Rompdocument 'Lekker Leven doe je samen!'
2. Overzicht aanbevelingen uit de evaluatie.
3. Overzicht bijeenkomsten 2015-2018.